

EXPRESSIONISME I

EXPRESSIONISME II

Lliçó 1.-¿Que s'enten per expressionisme? L'origen del concepte.
¿Existeix una tradició expressionista? Grünewald. Romanticisme i
expressionisme.

Lliçó 2.-Entorn historic en que es produeix el moviment: La unificació
alemanya. Bismarck. El desenvolupament capitalista accelerat. La Primera
Guerra Mundial i la fi de l'Imperi. La Republica de Weimar.

Lliçó 3.-La pintura alemanya de la segona meitat del segle XIX.

Lliçó 4.-Formes de vida i pensament de la generació expressionista. Les
ciutats. La vida bohemia. La influència de Nietzsche. El nihilisme. La
filosofia de Husserl i l'expressionisme. Bloch, portaveu filosòfic de la
generació expressionsita.

Lliçó 5.-L'estètica expressionista: Worringer i Abstraktion und
Einfühlung.

Lliçó 6.-Die Brücke (1). Els antecedents: simbolisme i fauvisme. L'entorn
pictoric europeu: cubisme i futurisme. La influència de l'art dels
pobles primitius. L'organització del grup. Ideari estètic. E.L.
Kirchner. E.Heckel.

Lliçó 7.-Die Brücke (2). M.Pechstein. K.Schmidt-Rottluff. O.Mueller. Un
cas a part dins del grup: E.Nolde. El gravat expressionista.

Lliçó 8.- O.Kokoschka. Les arrels modernistes. Viena. L'època dels retrats. Berlin. La relació amb Alma Mahler. Die Brautwind. La Guerra. El retir a Dresden. Els viatges. Kokoschka autor teatral.

Lliçó 9.- Der Blaue Reiter (1). Orígens del grup. L'entorn cultural de Munic. W.Kandinskij. Els orígens. L'estada a París. Els anys d'experimentació. La relació amb Schonberg. L'anada a Rússia després de la revolució d'Octubre. El retorn a Alemanya i la relació amb la Bauhaus. F.Marc.

Lliçó 10.- Der Blaue Reiter (2). P.Klee. Dibuint i gravador. Macke i Klee: el viatge a Tunísia. L'aparició del color. La relació amb Delaunay. Abstracció i naturalesa. A la Bauhaus. Altres pintors lligats a Der Blaue Reiter: Macke, Jawlensky, Münter, Capendonck, etc. Un cas apart: Kubin. Der andere Seite.

Lliçó 11.- Pintura i poesia. L'expressionisme pur de L.Meidner. Berlin. Meidner pintor i escriptor. Els amics de Meidner: els poetes Van Hoddís i Lichtenstein. El Neopathetische Cabaret: Heym. El cas G.Benn. El classicisme expressionista de G. Trakl. L'antologia de K.Pinthus: Menschheitsdämmerung-Symphonie jüngste Dichtung(1921).

L'EXPRESSIONISME ALEMANY (II)

Lliçó 12.- El teatre expressionista. Els antecedents. Strindberg. Buchner i Wedekind. Els orígens: Kokoschka, Sorge i Hasenclever. La

forma del drama expressionista. Kayser, Toller, Stramm. El primer Brecht i l'expressionisme.

Lliçó 13.-El cinema expressionista (1). Els antecedents: Der Student von Prag. Els orígens de Das Kabinett des Dr. Caligari. Els decoradors del film.

Lliçó 14.-El cinema expressionista (2). Cinema i arquitectura. Poelzig i Der Golem. Les seqüeles del "Caligarisme". Demonisme no expressionista. Nosferatu de Murnau. Les aportacions de Murnau: Der letzte Mann i Faust.

Lliçó 15.-El cinema expressionista (3). L'obra de Fritz Lang. Mabuse, Die Nibelungen i Metropolis.

Lliçó 16.-La segona generació expressionista: Berlin, Dresden, Dusseldorf i la internacionalització del moviment (1915-1925).

Lliçó 17.-L'escultura. Barlach, Lehbruck, Kollwitz.

Lliçó 18.-L'arquitectura. Taut, Mendelshon, Poelzig. La Bauhaus.

Lliçó 19.-El Dadaisme alemany i l'impacte de la Gran Guerra. La crítica a l'Expressionisme. Radicalisme polític. Montage i collage. Els diferents focs. Berlin: Grosz, Heartfield, Hausmann, Dix, etc.; Colonia: Ernst; i Hannover: Schwitters. Dadaisme i constructivisme

Lliçó 20.-Del Dadaisme a la Neue Sachlichkeit. El retorn a l'ordre. La relació amb Itàlia. L'exposició de Mannheim. Les teories de F. Roh. Verisme i realisme màgic.

Lliçó 21.- Max Beckmann.

Lliçó 22.-El cinema realista de la República de Weimar. Realisme i política. Pabst.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- HAMILTON, George Heard Painting and Sculpture in Europa 1880/1940
Londres 1967 (hi ha traducció al castellà a Càtedra, 1980)
- WILLETT, John Expressionism Londres 1970 (hi ha traducció al castellà a
Guadarrama 1971)
- WILLET, John The New Sobriety 1917-1933. Art and Politics in the Weimar
Period Londres 1978
- PALMIER, Jean Michel L'Expressisme comme revolte Paris 1978
- PALMIER, Jean Michel L'Expressionisme et les arts (2 vols.) Paris 1979
- RAABE, Paul The Era of German Exproressionism Londres 1980
- RAABE, P./GREVE, H.L. (ed) Expressionismus-Literatur und Kunst 1910-1923
Marbach 1960
- MITTNER, Ladislao Storia della letteratura tedesca vol. 9, Tori 1971
- VVAA Paris-Berlin 1900-1933 Paris 1978
- VVAA Vem gehört die Welt-Kunst und Gesellschaft in der weimarer
Republick Berlin 1977
- BRONNER, S E/KELLNER, D Passion and Rebellion: The Expressionist
Heritage Londres 1983
- STEINGRABER, E (ed) Capoalori dell'Espressionismo Tedesco Milà 1986

BIBLIOGRAFIA DETALLADA

Lliçó 1, 2 i 3:

GORDON, D.E. "On the origin of the word 'Expressionism'" a Journal of the Warburg and Courtland Institutes, XXIX, 1966

ROSENBLUM, Robert Modern Painting and the Northern Romantic Tradition
Londres 1975

WIEDMANN, August Romantic Roots in Modern Art Surrey 1979

CHAPRLE, G./SCHULTE, H.H. (ed) The Turn of the Century. German Literature and Art 1890-1915 Bonn 1983

CRAIG, Gordon Germany 1866-1945 Londres 1978

LAQUEUR, Walter Weimar: A cultural history Nova York 1973

Lliçó 4 i 5:

BEST, Otto F. Theorie des Expressionismus Stuttgart 1976

THOMAS, R.H. Nietzsche in German politics and society 1890-1918
Manchester 1983

SECCI, Lia "Nietzsche e l'Espressionismo" a VVAA Il caso Nietzsche
Cremona 1973

FELLMANN, Ferdinand Phanomenologie und Exproressionismus 1983 (hi ha traduïcio al castellà a Alfa, 1984)

HUSSERL, Edmund Ideen zur einen Phanomenologie und phanomenologischen Philosophie Halle 1913 (hi ha traduïcio al castellà a FCE, 1949)

BLOCH, Ernst Geist der Utopie Munic 1923

WORRINGER, Wilhelm Abstraktion und Einfuhlung Munic 1908 (hi ha traduïcio al català a Ed. 62, 1987)

Lliçó 6 1 7:

DENVIR, Bernard Fauvism and Expressionism Londres 1975 (hi ha traducció al castellà a Labor)

ELDERFIELD, John The Wild Beaste: Fauvism and its Affinities Nova York 1976 (hi ha traducció al castellà a Alianza Forma, 1983)

MYERS, B.S. Expressionism, a Generation in Revolt Nova York 1957

SELZ, Peter German Expressionist Painting Berkeley 1957

DUBE, W.-D. The Expressionist Londres 1972

VOGT, Paul El Expresionismo. Pintura alemana entre 1905-1920 Colonia 1977

HERBERT, Barry German Expressionism: Die Brücke and Der Blaue Reiter Londres 1983

JAHNER, H Kunstlergruppe Brücke. Geschichte- Leben und Werk ihres Maler Berlin 1984

WHITFORD, F Expressionist Portraits Londres 1987 (hi ha traducció al castellà a Destino 1988)

GORDON, Donald E. E.L.Kirchner Cambridge Mass 1868

FRANCES, C/GRIFFITHS, A The Print in Germany 1880-1933 Londres 1984

Lliçó 8:

SCHORSKE, Carl E. Fin-de-Siècle Viena. Politics and Culture Nova York 1979 (hi ha traducció al castellà a Gustavo Gili, 1981)

VVAA Viena 1880-1938 a Debats nº 18, València 1986

KOKOSCHKA, Oscar Mein Leben Munic 1971 (hi ha traducció al castellà a Tusquets ed., 1988)

SCHWEIGER, Werner J Der junge Kokoschka. Lebe und Werk 1904-1914 Viena 1983

VVAA Oscar Kokoschka 1888-1980 Londres 1986

SCHVEY, Henry I Oscar Kokoschka. The Painter as Playwright Detroit 1982

Lliçó 9 i 10:

VOG, Paul Der Blaue Reiter Colonia 1977 (hi ha traducció al castellà a Blume, 1980)

VVAA Der Blaue Reiter im Lebenhaus Munic 1985

VVAA Delaunay in Deutschland Munic 1986

GROHMAN, Will Vassily Kandinsky. Leben und Werk Colonia 1958

ROETHEL, HK/BENJAMIN, JK Kandinsky Nova York 1979

KANDINSKY, W Über das Geistige in der Kunst Munic 1912 (hi ha traducció al castellà)

HAHL-KOCH, Jelen A.Schönberg-W.Kandinsky. Briefe, Bilder und Dokumente Salzbug, 1980 (hi ha traducció al castellà a Alinaza Música, 1988)

VVAA Franz Marc 1880-1916 Munic 1980

LEVINE, Frederic The Apocalyptic Vision. The Art of Franz Marc as German Expressionism Nova York 1979

KLEE, Paul Tagebucher Colonia 1957 (hi ha traducció al castellà a Alinaza Forma 1987)

GROHMAN, Will Paul Klee Struttgart 1954

VERDI, Richard Klee and Nature Londres 1984

VVAA August Macke Munic 1987

MACKE, A/MARC, F Briefwechsel Colonia 1964

Lliçó 11:

VVAA Ich und Berlin Berlin 1987

VVAA Berlin 1905-1933 a Debats nº 22, Valencia 1987

ROTTERS, E Berlin 1910-1933 París 1982

GROCHOVIACK, Thomas Ludwig Meidner Reklinghausen 1966

RICHARD, Lionel (ed) Expressionistes Allemands París 1974

ALLAN, Roy F. Literary Life in German Expressionism and the Berlin Circles Göttingen 1974

EYCKMAN, Christoph Denk- und Stilformen des Expressionismus Stuttgart 1974

FALK, Walter Impresionismo y expresionismo. Dolor y transfiguración en

Rilke, Kafka, Trakl Guadarrama 1963

MUSCHG, Walter Literatura expresionista alemana de Trakl a Brecht Six y Barral 1972

TRAKL, Georg Helian i altres poemes Barcelona 1978

BEHN, Gotfried Poemes Barcelona 1975

STADLER, HEYM i TRAKL Poesía expresionista alemana Madrid 1981

Lliçó 12:

VVAA L'Expressionisme dans le théâtre européen Paris 1971

GARTEN, H. F. Modern German Drama, 1959

Lliçó 13, 14 i 15:

EISNER, Lotte L'Ecran Démoniaque Paris 1965

EISNER, Lotte F. W. Murnau Paris 1964

BOUVIER M/LEUTRAT JL Wolferatu Paris 1981

EISNER, Lotte Fritz Lang Paris 1978

Lliçó 16:

BARROW, Stephanie (ed) German Expressionism 1915-1925 Munic 1988

Lliçó 17:

BARROW, Stephanie (ed) German Expressionist Sculpture Los Angeles 1983

Lliçó 18:

PEHNT, Wolfgang Die Architektur des Expressionismus Stuttgart 1973 (hi ha traducció al cast. Gustavo Gili, 1975)

PEHNT, Wolfgang Expressionist Architecture in Drawings Nova York 1985

WINGLER, Hans Maria Das Bauhaus 1919-1933 Brameche 1962 (hi ha traducció al castellà a Gustavo Gili 1975)

Lliçó 19, 20 i 21:

SHEPPARD, Richard (ed) New Studies in Dada: Essays and Documents Hutton, 1981

RICHTER, Hans Dada: Art and Anti-Art Londres 1966 (hi ha traducció al castellà)

WESCHER, Herta Collage Nova York 1968 (hi ha traducció al castellà a Gustavo Gili, 1976)

VVAA Tendenzen der Zwanzige Jahre Berlin 1972

ADES, Dawn Photomontage Londres 1976

Lliçó 10 i 11:

ROH, Franz Nach-Expressionismus Leipzig 1925 (hi ha traducció al castellà a Revista de Occidente)

VVAA Les realismes Paris 1979

VVAA Neue Sachlichkeit and the German Realism of the Twenties Londres 1978

BECKMANN, Max Die Realität der Träume in den Bildern Leipzig 1984

VVAA Max Beckmann Colonia 1986

Lliçó 22: KORTE, Helmut Film und Realität in der Weimarer Republick Frankfurt 1980